

יסורים של אהבה

איך קושי מתהפך לברכה גדולה

הרב יהודה טאוב שליט"א

על פי תורת המהר"ל והמשך רבנו

זיכור החומר | דבקות בבורא | רכוש גדול

שיעור מספר 80 | ערב ראש חודש שבט תשע"ו

ערוץ יוטיוב: הרב יהודה טאוב - לומדים לראות גאולה

youtube.com/channel/UCtW9paDQ9Gq6aVmAfuu8Onw

תוכן עניינים

3	1. מבוא: המשך לשיעור הקודם
3	2. מקורות: איפה למדנו את היסוד הזה?
4	3. תורת המהר"ל על יסורים
4	4. מהם 'יסורים של אהבה'?
5	5. זיכך הגוף והנשמה
5	6. למה זכו במצרים לרכוש גדול?
6	7. חידוש: כל היסורים הם של אהבה!
6	8. גם יסורי הנפש מזככים את החומר
7	9. המשך רבנו מסביר את הרכוש הגדול
7	10. סיפור: האדמו"ר מקלויזנבורג זצ"ל
8	11. סיכום: ידוע תדע - הכנס את זה ללב

יסורים של אהבה - תורת המהר"ל

1. מבוא: המשך לשיעור הקודם

שיעור זה מהווה המשך לשיעור מספר 79 שנמסר ביום חמישי. השיעור הקודם עסק בנושא 'היסורים הם רכוש גדול', והתקבלו משובים נפלאים ומחזקים מהקהל. בעקבות כך, הוחלט להרחיב ולהעמיק בנושא זה, תוך הוספת מקורות, הסברים נוספים והנחיות מעשיות ליישום.

נקודת מפתח

למדנו בשיעור הקודם: 'ועבדום וענו אותם' - זה מה שהביא את הרכוש הגדול! השעבוד והעינוי במצרים לא היו עונש, אלא הכנה רוחנית לקבלת רכוש גדול - גשמי ורוחני.

2. מקורות: איפה למדנו את היסוד הזה?

המקור המרכזי לדברים נמצא בהמשך רבנו, פרשת שמות. שם מופיע מאמר ארוך ומפורט המסביר את הקשר העמוק בין השעבוד במצרים לבין הרכוש הגדול שיצאו בו בני ישראל. המשך רבנו מבאר כיצד דווקא היסורים והעינוי זיכנו את עם ישראל והכינו אותם לקבלת התורה ולהתעלות רוחנית גדולה.

מקורות נוספים

מהר"ל - נתיבות עולם, נתיב היסורים פרק א' | מהר"ל - חידושי אגדות מסכת ברכות | רבנו יונה - על הכנעת הלב | המשך רבנו - פרשת לך לך

3. תורת המהר"ל על יסורים

המהר"ל שואל שאלה יסודית: מה הפירוש 'יסורים של אהבה'? וכי ראית מימך שמי שאוהב אדם מרביץ לו? אם אתה אוהב מישהו - אתה מנשק אותו, לא מכה אותו! אם כן, איך אפשר לומר שיסורים באים מאהבה?

□ השאלה המרכזית

אם הקב"ה אוהב אותנו - למה הוא שולח יסורים? האם זו באמת דרך לבטא אהבה?

4. התשובה: מהם 'יסורים של אהבה'?

המהר"ל עונה תשובה מרעישה: כאשר הקב"ה אוהב אדם מאוד ורוצה לקרב אותו אליו - להיות דבוק בו - אבל יש לאדם 'מניעה ועיכוב' מצד החומר שלו, מצד הגוף הגשמי. הנפש דבוקה מדי בחומר ואינה יכולה להידבק בבורא.

לכן מביא הקב"ה יסורים - לא כעונש, אלא כזיכור! היסורים ממרקים את החומר, מזככים את הגוף, ומסירים את המחיצה שבין הנפש לבין הבורא. זהו הפירוש האמיתי של 'יסורים של אהבה' - יסורים שבאים מתוך אהבה עצומה, כדי לאפשר קירבה אמיתית.

□ לשון המהר"ל:

"ולפיכך נקראו יסורים של אהבה - כי מצד שהשם יתברך אוהב אותו ורוצה לקרב את האדם אליו להיות דבוק בו יתברך, ויש לאדם מניעה ועיכוב שאינו ראוי לדבקות - לכך מביא השם יתברך עליו יסורים למרק את חומריו, עד שראוי לדבקות."

5. זיכוך הגוף והנשמה - איך זה עובד?

האדם בנוי משני חלקים: גוף ונשמה. הרבה פעמים הקב"ה רוצה לקרב את האדם אליו, אבל האדם דבוק מדי בגשמיות - הנפש נמצאת יותר מדי בחומר הגוף. כאשר מביאים עליו יסורים, היסורים מזככים את הגוף. זיכוך זה מאפשר לנפש להשתחרר מהדבקות הגשמית ולהידבק בבורא עולם.

□ היישום המעשי

כל יסור שאתה עובר - שאל את עצמך: מה הקב"ה רוצה לזכך בי? איזה דבקות גשמית הוא רוצה שאשחרר? איך אני יכול להתקרב אליו דרך הקושי הזה?

6. למה זכו במצרים לרכוש גדול?

עכשיו מובן הקשר המדהים: הקב"ה אמר לאברהם 'ידוע תדע' - כפל הלשון! שני דברים צריך לדעת:

- ידוע - את השיעבוד עצמו. תדע שיהיה קשה, תדע שיהיו יסורים.
- תדע - את התועלת! תדע שדווקא השעבוד הזה יביא לרכוש גדול - גשמי ורוחני!

היסורים במצרים זיככו את עם ישראל, הסירו את החומרניות שנדבקה בהם, והכינו אותם לקבל את התורה במתן תורה. הרכוש הגדול לא היה רק כסף וזהב - אלא בעיקר הזכות להיות 'גוי גדול', עם קרוב לה', עם שזכה לתורה ונבואה!

□ העומק

הרכוש הגדול = לא רק ממון, אלא זכות להיות עם קרוב לה'. השעבוד היה ההכנה הרוחנית לגדולה הזו!

7. חידוש עצום: כל היסורים הם של אהבה!

המקובל בדרך כלל הוא לחשוב שיש שני סוגי יסורים: יסורי כפרה (שמכפרים על עוונות) ויסורי אהבה (שבאים רק מאהבה, בלי שום עוון). אבל לאור דברי המהר"ל יוצא חידוש מהפכני:

□ החידוש המהפכני □

כל היסורים שמגיעים לאדם - תמיד הם יסורים של אהבה!

כי כל יסור מזכך את החומר ומביא לדבקות בבורא - זו תמיד אהבה!

מה ההבדל אם כן? יש יסורים שבאים רק מאהבה (אין עוון כלל, רק צורך בזיכוך), ויש יסורים שבאים גם לכפר על עוונות. אבל בשני המקרים - הם תמיד מזככים את החומר ומקרבים לה! לכן - תמיד הם יסורים של אהבה.

⚠ תנאי חשוב!

היסורים הם של אהבה רק כאשר האדם לא בועט בהם! אם אדם בועט ביסורים וכועס על הקב"ה - איך הם יביאו אותו לאהבת השם? רק כשמקבלים אותם בהכנעה - הם מזככים ומקרבים.

8. גם יסורי הנפש מזככים את החומר

לכאורה יש שאלה: כל דברי המהר"ל נראים שייכים ליסורי הגוף בלבד. מה נאמר על יסורי הנפש? אדם שמחכה שנים לשידוך, שמחכה לילדים, שיש לו צער גידול בנים - אלו יסורי נפש! איך זה שייך לזיכוך החומר?

רבנו יונה מסביר: יסורים (גם של הנפש) מביאים את האדם להכנעה! והגאווה היא עצמה הפירוד בינו לבין בורא עולם. כאשר אדם נכנע - אין לך זיכוך החומר יותר מזה! "קרוב ה' לנשברי לב" - דווקא מתוך ההכנעה, הקב"ה שורה על האדם.

9. המשך רבנו מסביר את הרכוש הגדול

המשך רבנו מסביר מדוע אומר הקב"ה 'רכוש גדול' ולא סתם 'רכוש'? באומרו 'גדול' - הוא רומז לתואר שבו התייחדו ישראל במתן תורה: "כי מי גוי גדול". זו הגדולה האמיתית! לכן אמרו: 'ואת הגוי הגדול אוציא מתוכך' - אותו הנקרא 'גדול' (עם ישראל) - הוציא ממצרים.

ואל האושר הזה קרא 'רכוש גדול' - לא רק רכוש גשמי, אלא גדולה רוחנית עצומה! זכות להיות עם קרוב לה', עם שמקבל תורה ונבואה, עם שזוכה לדבקות אמיתית.

□ היסוד לכל אדם

זה יסוד לכל אדם בכל מצב: לדעת שעל ידי היסורים שעובר, הוא יזכה לרכוש גדול מאוד מאוד מאוד - גשמי ורוחני! זה לא רק סיפור על מצרים - זה כלל לחיים!

10. סיפור מחזק: האדמו"ר מקלויזנבורג זצ"ל

בספר 'במחיצתם' מסופר על האדמו"ר מקלויזנבורג זצ"ל. לאחר שכל בני משפחתו נהרגו בשואה ר"ל על ידי הנאצים ימ"ש, זכה בחסדי שמים להקים משפחה מחדש. כאשר נולד לו בן, דיבר בפני רבים בהתרגשות רבה:

□ לשון האדמו"ר מקלויזנבורג זצ"ל:

"הרבה פעמים התבוננתי - הנה הזהרני השם ברוך הוא, ואחרי כל התלאות, היסורים והצרות שעברו עליי, זכיתי להיבנות מחדש. זכיתי לזרע ברוך השם, בנין וחנין. זכיתי להקים ישיבה מפוארת שצומחים בה גדולי תורה וזכיתי לעוד ועוד..."

והנני עומד ומשתאה: איזה דבר טוב עשיתי אי פעם לנחת רוח לפניו יתברך שמו, שגמלני כל זה? הגעתי למסקנה: הדבר הטוב היחיד שאני יכול לזקוף לזכותי הוא שגם בזמנים הקשים ביותר שעברו עלי - לא באתי אף פעם בטרוניה כלפי שמיים. כל גל וגל שעבר עליי - קיבלתי באהבה!"

11. סיכום: ידוע תדע - הכנס את זה ללב!

אומר הקב"ה לאברהם: 'ידוע תדע' - שתי ידיעות! כל יהודי צריך לדעת שני דברים:

- ידוע - דע את השיעבוד. דע שיהיו יסורים, דע שהחיים לא תמיד קלים.
- תדע - דע את התועלת! דע שעל ידי 'ועבדום וענו אותם' - אתה מזדכך, החומר שלך נמרק, ואתה זוכה לרכוש גדול!

על ידי היסורים החומר מזדכך, האדם מקבל הכנעה, והוא זוכה לרכוש גדול - רוחני וגשמי! השם יזכנו לקבל כל יסור באהבה, ולהפוך כל קושי למנוף לדבקות בבורא עולם!

□ המסר המרכזי □

כל קושי שעובר עליך - זו הזדמנות לזיכוך
הקב"ה לא מרחיק - הוא מקרב דרך היסורים
קבלה באהבה = המפתח לרכוש הגדול!

□ יישומים מעשיים לחיי היומיום □

- כשפוגש אותך קושי - אל תשאל 'למה זה קורה לי?' אלא 'מה הקב"ה רוצה לזכך בי?'
- זכור: אתה לא לבד. הקב"ה דואג לך ורוצה את הטוב שלך - גם דרך הקושי.
- קבל את היסורים בהכנעה - לא בכעס. זו המטרה של הזיכוך!
- חפש את הרכוש הגדול שיבוא אחרי הקושי - גם אם זה לא נראה עכשיו.
- למד את תורת המהר"ל שוב ושוב - עד שהיא תיכנס ללב ותשנה את הראייה שלך.

עולם שלם של תוכן איכותי - הרב יהודה טאוב

ערוץ יוטיוב: לומדים לראות גאולה - כהכרת הטוב

ציטוטים מעוררי השראה מהשיעור

"כל יסור שעובר עליך הוא אקט אהבה - הקב"ה רוצה לזכך אותך כדי שתוכל להידבק בו באמת."

- הרב יהודה טאוב, על פי המהר"ל

"ידוע תדע - שני דברים: תדע את השעבוד, ותדע את התועלת שבאה ממנו. כל קושי מביא אחריו רכוש גדול!"

- המשך רבנו על פרשת לך לך

"הדבר היחיד שאני זוכר לזכותי - שאף פעם לא באתי בטרוניה כלפי שמייים. כל גל שעבר עלי קיבלתי באהבה."

- האדמו"ר מקלויזנבורג זצ"ל

המלצות למידה נוספת

- שיעור מספר 79 - 'היסורים הם רכוש גדול' (המשך ישיר לשיעור זה)
- נתיבות עולם למהר"ל - נתיב היסורים (מקור מרכזי)
- חידושי אגדות למהר"ל - מסכת ברכות (הסבר על יסורים של אהבה)
- שערי יושר לרבנו יונה - על הכנעת הלב ומעלת היסורים

צפו בשיעור המלא בערוץ היוטיוב

הרב יהודה טאוב - לומדים לראות גאולה

מסמך זה הופק באמצעות בינה מלאכותית

לצפייה בשיעורים נוספים: youtube.com/channel/UCtW9paDQ9Gq6aVmAfuu8Onw